MANIFEST 25N 2020

Dia internacional per a l'eliminació de la violència envers les dones

Enguany, fa 60 anys que varen ser assassinades les germanes Mirabal, tres activistes polítiques i membres actives de la resistència. En honor a elles es va establir aquesta data com a Dia internacional per a l'eliminació de la violència envers les dones. Des de llavors, no han cessat els esforços de moviments socials, feministes i de tots els àmbits per a eradicar les violències masclistes. També és cert que ja fa uns anys que diverses iniciatives populars anuncien que el temps s'ha esgotat per als agressors masclistes, el #NoEstàsSola, el #Metoo i el #YoSiTeCreo. El repte és enorme: es tracta de canviar la societat i destruir el poder patriarcal.

És evident que, encara ara, els temps segueixen canviant i que el rebuig social contra les violències masclistes és cada cop més fort. No hi ha dubte que la defensa dels drets humans més fonamentals està guanyant, a poc a poc, aquesta partida. Per això, ens cal no perdre l'horitzó que encara està per arribar mentre tenim en compte el camí que ja hem caminat. Cal enfortir l'estratègia i el compromís comú per erradicar totes les formes de violència masclista. Les que es produeixen en l'àmbit de la parella i exparella o en l'àmbit familiar, i que durant molts anys s'han considerat un problema privat, però també aquelles que es produeixen en l'àmbit laboral o social i comunitari, i que han estat tradicionalment menys visibilitzades, com ara l'assetjament sexual o per raó de sexe, els matrimonis forçats o el tràfic de nenes i dones amb finalitat d'explotació sexual o altres.

Sovint, se'ns pregunta "què puc fer jo per a canviar tot allò que no m'agrada?" i, afortunadament, les persones que s'ho pregunten han pres partit per a erradicar les violències masclistes. Segurament, mai abans hi havia hagut una implicació tan extensa i conscient respecte la violència masclista. I és que, els darrers mesos han estat absolutament durs per a les dones i criatures que viuen en situacions de violència com, segurament, ho seran els mesos que vindran, mentre duri la pandèmia.

Els agressors adapten la violència obrint esquerdes noves per a seguir avançant, adaptant-se a les circumstàncies. El confinament ens ha demostrat que, qui volia exercir el control sobre dones i nenes ho ha tingut més fàcil que mai. De fet, als agressors els ha calgut emprar molta menys força que l'habitual per a continuar mantenint els seus desitjos i privilegis. L'aïllament i l'increment de la violència psicològica ha estat freqüent en contextos en que s'ha reduït la xarxa social i l'activitat habitual de les dones per les restriccions de moviments, la reducció de la interacció social o l'augment del teletreball. S'han produït situacions d'assetjament sexual a canvi de recursos econòmics o allotjament quan les dones han tingut pèrdua d'ingressos i per tant dificultats econòmiques per a seguir endavant. S'han produït agressions sexuals en entorns d'oci informals en els que no hi ha persones professionals formades en matèria de violències sexuals. També en el món virtual, l'increment de les violències en línia està afectant a moltes dones i nenes fins al punt de posar en risc la seva pròpia vida. Les ciberviolències, com ara el control o l'assetjament a través d'aplicacions i xarxes socials o el sexpreading, han pres rellevància en la situació de confinament i han permès als agressors controlar i assetjar les seves víctimes, dones, joves i nenes, sense necessitat de conviure amb elles.

Però, quan la violència s'adapta a les noves situacions, també ho fan les formes de resistir de les seves víctimes. Molts cops tendim a pensar, equivocadament, que les víctimes són éssers passius i resignats en la seva situació i desconeixem que, constantment, estan elaborant i readaptant les maneres en les quals es mantenen en vida. La pandèmia ens ha canviat la vida i, durant un temps, també ens ha tret la vida pública i moltes d'aquelles coses que ens mantenien a les persones felices i segures. Hem comprovat que, per a moltes, ser a casa no és sinònim de pau sinó de por i violència.

Potser, aquest és l'any en el qual hem après més que mai que allò que ens havien ensenyat no era cert i, contràriament al que crèiem, el lloc més segur per a les dones i les nenes pot ser el carrer, les places, els llocs on fem vida, mentre que la llar, la proximitat, allò que ens havien ensenyat com a refugi, pot ser l'espai més perillós per a nosaltres.

Les cases podrien haver actuat com a búnquer on l'objectiu dels agressors era tenir el control sobre la víctima, tenir poder sobre ella, si no hagués estat per les múltiples campanyes socials i institucionals que s'han posat en marxa per posar fre a les violències.

Quan hem tornat a ocupar els carrers i els nostres llocs, els masclistes han vist que perdien aquest poder. És per això, que els majors episodis de violències han estat, precisament, quan s'ha produït el desconfinament.

El nombre de trucades i atencions s'han vist incrementats en xifres tristament històriques. Des del conjunt d'administracions manifestem el nostre ferm compromís en seguir treballant per desplegar polítiques públiques per posar fi a totes les violències masclistes i per garantir l'atenció, la recuperació i la reparació de les supervivents.

Per això no ens sabem estar de fer un reconeixement a totes aquelles persones que han superat allò de: "són coses de parella" i han despenjat el telèfon, i a totes les associacions, entitats i grups feministes del país que han posat sobre la taula l'emergència de trobar solucions en aquests moments tan difícils. Necessitem, més que mai, un compromís unitari de la societat i les administracions per a garantir la vida digna de les dones i les nenes.

Vivint amb normalitat, els companys i companyes de feina, les amistats, les persones amb qui compartim activitats diverses… esdevenen vigilants informals del benestar. Compartim preocupacions, sensacions, observem els canvis i, per això, cuidem. Quan tot això s'ha vist impedit, ha estat més important que mai que tothom fes un pas endavant per a denunciar les violències masclistes en tots els seus àmbits i formes.

Ens dirigim a totes aquelles dones que han resistit a la violència i han buscat el moment idoni per a explicar-ho a terceres persones; també a les que no podien i el seu veïnat ha alertat sobre la situació que patien, a les que han pogut escapar. Ens dirigim, sobretot, a les que, en una època tan incerta com la present, encara romanen a les cases on hi ha el seu victimari.

Finalment, ens dirigim als homes que esteu en contra d'aquestes violències i sabeu que un dels vostres amics, familiars, coneguts les exerceixen: és hora que us en feu responsables i hi intervingueu. Per últim: als agressors, un recordatori: no hi haurà espai per a la impunitat.

Les violències masclistes només es poden eliminar des de l'arrel, sigues tu també còmplice en la construcció d'aquest món millor.